

مقایسه قارچ‌کش جدید اوپوس (Epoxy conazole) با قارچ‌کش‌های رایج در مبارزه با سفیدک پودری چغندر قند

Comparison of a new fungicide (Opus) with common fungicides in controlling powdery mildew of sugar beet

اصغر حیدری^۱، داریوش صفایی^۲، سعید ارومچی^۳ و جهان‌شاه بساطی^۴

۱. حیدری، د. صفایی، س. ارومچی و ج.ش. بساطی. ۱۳۸۴. مقایسه قارچ‌کش جدید اوپوس (Epoxy conazole) با قارچ‌کش‌های رایج در مبارزه با سفیدک پودری چغندر قند. چغندر قند ۲۱(۲): ۱۷۹-۱۸۸

چکیده

در این تحقیق تأثیر قارچ‌کش جدید اوپوس (اپوکسی کونازول) و مقایسه آن با سموم قارچ‌کش متداول علیه سفیدک پودری چغندر قند در استان‌های آذربایجان غربی و کرمانشاه طی دو سال مورد بررسی قرار گرفت. آزمایش در قالب طرح بلوک‌های کامل تصادفی با پنج تیمار در چهار تکرار اجرا شد. تیمارهای آزمایش سموم دینوکاپ، سولفور (گوگرد وتابل)، کالیکسین، اوپوس و شاهد (آبپاشی) بودند. یادداشت‌برداری نهایی از درجه آلودگی تیمارها با مقیاس ۱-۶ که در آن نمره یک بدون آلودگی و نمره شش آلودگی ۱۰۰-۸۱ درصد بود، با فاصله زمانی ۱۵ روز بعد از آخرین سمپاشی صورت گرفت. تجزیه و تحلیل نتایج با استفاده از آزمون چند دامنه‌ای دانکن نشان داد که در آذربایجان غربی، در هر دو سال اختلاف تیمارهای سمپاشی شده از نظر آلودگی به بیماری سفیدک پودری با شاهد در سطح یک درصد و پنج درصد معنی‌دار بود. مقایسه میانگین‌های درجه تأثیر تیمارهای آزمایشی نشان داد که قارچ‌کش اوپوس بیشترین تأثیر را در کنترل بیماری سفیدک پودری چغندر قند داشته است. در آزمایش کرمانشاه در سال اول به علت پایین بودن شدت بیماری در مزارع منطقه اختلاف معنی‌داری بین تیمارها مشاهده نگردید ولی در سال دوم، اختلاف

تیمارهای سمپاشی شده با شاهد در سطح یک و پنج درصد معنی‌دار بود. از نظر عملکرد و درصد قند ریشه نیز تیمارهای سمپاشی شده به شاهد ارجحیت داشتند.

واژه های کلیدی: ایران، چغندر قند، سفیدک پودری، مبارزه شیمیایی

- ۱- بخش تحقیقات بیماری‌های گیاهان- مؤسسه تحقیقات آفات و بیماری‌های گیاهی- تهران asheydari@hotmail.com
- ۲- بخش آفات و بیماری‌های گیاهی- مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی کرمانشاه
- ۳- بخش آفات و بیماری‌های گیاهی- مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی آذربایجان غربی
- ۴- بخش تحقیقات چغندر قند- مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی کرمانشاه

مقدمه

مقایسه با کشورهای دیگر

پایین می‌باشد که این امر ناشی از عوامل متعددی می‌باشد. از جمله مهم‌ترین این عوامل وجود آفات و بیماری‌های مختلف می‌باشد که سالانه خسارات فراوانی را در مزارع چغندر قند باعث می‌شوند (دستجردی و همکاران ۱۳۸۱).

بیماری سفیدک پودری (Powdery mildew) یکی از مهم‌ترین بیماری‌های چغندر قند در جهان و ایران می‌باشد و عامل آن قارچ *Erysiphe (Vanha) Weltzien*

چغندر قند (*Beta vulgaris*) یکی از گیاهان مهم زراعی می‌باشد که به عنوان یکی از عمده‌ترین منابع تأمین‌کننده قند از اهمیت بسیار زیادی در جهان برخوردار می‌باشد. در ایران نیز کشت چغندر قند در زمره زراعت‌های بسیار مهم محسوب می‌شود که در ۲۰ استان کشور، سطح زیرکشتی بیشتر از ۲۰۰ هزار هکتار را به خود اختصاص داده است (بساطی و همکاران ۱۳۷۹). عملکرد این محصول مهم زراعی در ایران در

است قارچ کش بیترتانول (bitertanol) و پروپیکونازول (propiconazole) مؤثرترین سموم گزارش شده اند (Sharma 1981). استفاده از قارچ کش های بازدارنده سنتز استرول در اسپانیا باعث کنترل مؤثر بیماری سفیدک پودری و نیز افزایش نه درصدي در عملکرد گردیده است Ayala and Bermojo (1996). در تحقیق دیگری در فرانسه، استفاده از يك بار سم پاشي در اوایل تابستان باعث کاهش مؤثر بیماری گشته و توصیه گردیده که سم پاشي های بیشتر در مواردی صورت گیرد که شدت بیماری بالا باشد (Muchembled 1996).

در آزمایش هایی که با قارچ کش های مختلف در ایران توسط احمدی نژاد (۱۳۷۳) انجام گرفته است، ترکیبات گوگردی و به خصوص قارچ کش تري آریمول مؤثرترین قارچ کش ها علیه این بیماری گزارش گردیده است (احمدی

betae است که منحصرأً جنس Beta را مورد حمله قرار می دهد (احمدی نژاد ۱۳۵۳؛ آبشاهی ۱۳۵۶؛ Oukhapadhyay and Dixon 1981; Asher 1990; Russel 1989 Francis 2002). در اثر این بیماری، وزن ریشه و درصد قند کاهش می یابد و هرچه زمان شروع آلودگی زودتر و شدت آلودگی بیشتر باشد، عملکرد ریشه و میزان قند کمتر خواهد بود (بساطی و همکاران ۱۳۷۹؛ Skoyen et al. 1975; Asher 1987; Francis 2002). یکی از مهمترین روش های مبارزه با بیماری سفیدک پودری، مبارزه شیمیایی است که در اکثر کشورها متداول است (Asher and Wiliams 1992, Asher and Dewar 1995, Smith et al. 1995). براساس نتایج تحقیقات انجام شده، استفاده از گوگرد به طور يك بار سم پاشي در کشور انگلستان باعث افزایش محصول شده است (Dixon 1981). در آزمایش هایی که در هندوستان صورت گرفته

نژاد ۱۳۵۳). هم چنین در تحقیقات مختلف بر مزیت قارچ کش گوگرد به علت ارزانی و پایداری آن تأکید شده است (احمدی نژاد ۱۳۵۳؛ Asher 1990). نکته محدودکننده در رابطه با استفاده از گوگرد با وجود در دسترس بودن، ارزان بودن و نداشتن اثرات منفی زیست محیطی؛ ایجاد گیاه سوزی در دماهای بالا می باشد که باید مورد توجه قرار گیرد. قارچ کش کالیکسین نیز مدت ها است که بر علیه بیماری سفیدک پودری در ایران مورد استفاده قرار می گیرد (آبشاهی ۱۳۵۶؛ احمدی نژاد ۱۳۵۳).

استفاده از روغن های گیاهی نیز همراه با قارچ کش ها اخیراً در بعضی موارد مطرح بوده است (Northover and Schnider 1996). روغن های نفتی نیز تحت نام های تجاری مختلف جهت مبارزه با این بیماری

مورد استفاده قرار می گیرند. اخیراً قارچ کشی از تریازول ها به نام اپوکسی کونازول با نام تجاری اوپوس در اروپا بر علیه بیماری سفیدک پودری مورد استفاده قرار گرفته و مؤثر گزارش شده است. در این بررسی قارچ کش Opus با سموم قارچ کش رایج مانند دینوکاپ، گوگرد و تابل و کالیکسین در کنترل بیماری سفیدک پودری چغندر قند در دو استان آذربایجان غربی و کرمانشاه طی سال های ۱۳۷۹ و ۱۳۸۰ مورد مقایسه و ارزیابی قرار گرفت.

مواد و روش ها

این طرح در دو مزرعه چغندر قند از مزارع آلوده در حومه شهرستان میاندوآب (استان آذربایجان غربی) و منطقه ماهیدشت (استان کرمانشاه) در سال های ۱۳۷۹ و ۱۳۸۰ انجام گردید. آزمایش در قالب

۱- عملیات کاشت و داشت: در مناطق مورد آزمایش واقع در ایستگاه ماهیدشت و میاندوآب که برای کشت چغندر قند آماده سازی شده بود، در اردیبهشت ماه سالهای ۷۹ و ۸۰ بذر چغندر قند از ارقام ۷۲۳۳ (ماهیدشت) و BR1 (میاندوآب) که ارقام رایج و حساس به سفیدک پودری می باشند، کشت گردید. قبل از کاشت، بذور با حشره کش سیستمیک گاجو آغشته شدند تا در مقابل آفات اوایل رشد گیاه محافظت شوند. پس از مرحله چهاربرگی شدن، کرت های آزمایش مطابق با طرح بلوک های کامل تصادفی با پنج تیمار و چهار تکرار تهیه شد. هر کرت به طول شش متر و عرض دو متر و شامل پنج خط کاشت بود. در طول زمان داشت، آبیاری بر حسب نیاز گیاه انجام گرفت.

بلوک های کامل تصادفی با پنج تیمار و هر تیمار در چهار تکرار و هر تکرار شامل یک کرت ۱۲ متر مربعی اجرا شد. تیمار های مورد آزمایش عبارت بودند از:

۱- دینوکاپ (کاراتان) - EC 50% با دز مصرفی یک کیلوگرم در هکتار.

۲- سولفور (گوگرد و تابل) - WP 80-90% با دز مصرفی چهار کیلوگرم در هکتار (لازم به توضیح است که در آزمایش ماهیدشت به علت عدم دسترسی به گوگرد و تابل از پودر گل گوگرد به میزان ۴۵ کیلوگرم در هکتار استفاده گردید).

۳- کالیکسین (تری دمورف) - EC 75% با دز مصرفی ۰/۷۵ کیلوگرم در هکتار

۴- اوپوس (اپوکسی کونازول) - SC 12.5% با دز مصرفی یک لیتر در هکتار

۵- شاهد (آبپاشی)

۲- سمپاشی باتیمارهای**موردنظر و تعیین شاخص شدت**

بیماری: در این تحقیق،

تیمارهای مورد نظر عبارت

بودند از اوپوس، کالیکسین،

دینوکاپ، گوگرد (به صورت

گوگرد وتابل و گل گوگرد)

و آب (به عنوان تیمار

شاهد) که سموم مذکور به

ترتیب به مقدار یک لیتر،

۰/۷۵ لیتر، یک کیلوگرم و

۴۵ کیلوگرم در هکتار به

کار برده شدند. اولین علائم

بیماری سفیدک پودری در

اوایل مردادماه ظاهر

گردید و در روز بعد،

کرت‌ها با سموم مربوطه

سمپاشی شدند. در کرت

شاهد، فقط آبپاشی (۳۰۰ لیتر

در هکتار) انجام گرفت.

سمپاشی کرت‌ها به فاصله هر

پانزده روز تکرار گردید.

پانزده روز پس از آخرین

سمپاشی، شدت بیماری

براساس مقیاس ۱ تا ۶ (۱=

برگ بدون علائم، ۲=

۱-۲۰ درصد سطح برگ دارای علائم،

۳= ۲۱-۴۰ درصد سطح برگ

دارای علائم، ۴= ۴۱-۶۰

درصد سطح برگ دارای علائم،

۵= ۶۱-۸۰ درصد و ۶= ۸۱ -

۱۰۰ درصد سطح برگ دارای

علائم بیماری) ارزیابی شد.

برای ارزیابی در هر کرت

به طور تصادفی ۱۵ بوته و

از هر بوته ۱۰ برگ انتخاب

شد. بنابراین در هر کرت

شدت علائم بیماری روی ۱۵۰

برگ که نسبتاً مسن و حساس

به بیماری بودند، ثبت شد

و سپس با استفاده از

فرمول زیر میانگین آن‌ها به

عنوان شاخص شدت بیماری در

هر کرت محاسبه گردید.

= شاخص شدت بیماری در

هر کرت

{ ۱۵۰ ÷ (مقیاس شدت بیماری

مربوطه × تعداد برگ ∑) }

۳- تعیین عملکرد و درصد قند

ریشه: عملکرد هر تیمار

براساس وزن ریشه (تن در

هکتار) محاسبه گردید. برای

مشخص نمودن درصد قند ریشه،

نمونه‌ای شامل ۲۵ ریشه به طور تصادفی از هر کرت گرفته شد و برای تهیه خمیر به بخش عیارسنجی کارخانه قند میاندوآب و اسلام آباد غرب ارسال و خمیر تهیه شده برای تجزیه به آزمایشگاه مؤسسه تحقیقات چغندر قند فرستاده شد.

نتایج و بحث

شاخص آلودگی برای تیمارهای مختلف در آزمایش میاندوآب در دو سال مورد آزمایش در جدول ۱ خلاصه شده است. همان طوری که در این جدول دیده می‌شود هم در سال ۱۳۷۹ و هم در سال ۱۳۸۰ تمامی سموم مورد آزمایش باعث کاهش معنی‌دار شاخص آلودگی به بیماری سفیدک پودری در مقایسه با شاهد گردیدند. در سال ۱۳۷۹، قارچکش اوپوس مؤثرترین بوده و بعد از آن به ترتیب دینوکاپ و کالیکسین (در یک سطح) و

گوگرد در ردیف بعد قرار گرفتند. در سال ۱۳۸۰، قارچکش اوپوس به همراه کالیکسین و دینوکاپ در یک سطح قرار داشته و بعد از آن‌ها گوگرد قرار گرفت. در آزمایش ماهیدشت در سال ۱۳۷۹ از نظر شاخص آلودگی در بین تیمارهای مختلف اختلاف معنی‌داری مشاهده نشد و سموم استفاده شده تأثیر معنی‌داری در کاهش بیماری در مقایسه با شاهد نداشتند. این موضوع احتمالاً ناشی از این امر می‌باشد که در سال ۱۳۷۹، وقوع آلودگی و بیماری در مزارع ماهیدشت در سطح بسیار پایینی قرار داشت. پایین بودن شاخص آلودگی در تیمارهای مختلف حتی در شاهد بدون سم‌پاشی در این سال نشان دهنده این امر می‌باشد (جدول ۲). در سال ۱۳۸۰، در آزمایش ماهیدشت استفاده از سموم شیمیایی باعث کاهش معنی‌دار و مؤثر

در وقوع بیماری گردید. در این سال، بالاترین شاخص بیماری مربوط به شاهد بود. کمترین شاخص بیماری در تیمارهای کالیکسین، اوپوس و گوگرد بود که در یک گروه آماری قرار گرفتند و قارچ کش دینوکاپ بعد از آن‌ها قرار گرفت. هر چهار قارچ کش مورد استفاده باعث کاهش معنی دار شاخص آلودگی در مقایسه با شاهد گردیدند (جدول ۲).

تأثیر قارچ کش‌های مختلف بر عملکرد چغندر قند در جدول‌های ۳ و ۴ نشان داده شده است. در آزمایش میان‌دو آب در سال اول، به علت وجود برخی مشکلات فنی تعیین عملکرد میسر نگردید و در سال دوم از نظر میزان عملکرد در بین تیمارهای مختلف تفاوت معنی داری مشاهده نگردید (جدول ۳). در آزمایش ماهیدشت نیز در هر دو سال گرچه میزان

عملکرد در تیمارهای سم‌پاشی شده نسبت به شاهد حدود ۱۳-۱۵ درصد افزایش داشت ولی این میزان افزایش از نظر آماری معنی دار نبود (جدول ۴). نکته مورد توجه در مورد عملکرد اختلاف قابل ملاحظه میزان عملکرد در دو منطقه میان‌دو آب و ماهیدشت می‌باشد که این امر احتمالاً می‌تواند ناشی از فاکتورهایی مانند رقم و نوع خاک و مراحل داشت باشد.

جدول‌های ۵ و ۶ نشان دهنده میزان قند قابل استحصال از ریشه چغندر قند در تیمارهای مختلف است. همان طوری که در جداول مشخص است هیچ کدام از سموم استفاده شده باعث تغییر معنی دار میزان قند قابل استحصال ریشه در مقایسه با شاهد نگردیدند. اگر چه این میزان در بعضی از تیمارهای سم‌پاشی شده اندکی بالاتر بود (جدول‌های ۵ و ۶).

رقم چغندر قند کشت شده و نیز تفاوت‌های احتمالی در قارچ عامل بیماری باشد. از نتایج به دست آمده در این تحقیق می‌توان به مؤثر بودن گوگرد در تمام آزمایش‌ها اشاره نمود که در تحقیقات پیشین نیز نشان داده شده است (احمدی نژاد، ۱۳۵۳؛ Sharma 1981). مزیت گوگرد در دسترس بودن و ارزان بودن آن است که آن را هم چنان به عنوان یک سم مورد استفاده و رایج مطرح می‌سازد. البته باید موضوع احتمال ایجاد گیاه‌سوزی گوگرد در زمان سم‌پاشی در هوای گرم مورد نظر و توجه قرار گیرد. دیگر سموم مورد استفاده نیز تأثیر قابل ملاحظه‌ای در کاهش بیماری سفیدک پودری چغندر قند نشان دادند. از جمله قارچ‌کش‌های کالیکسین (تری دمورف) و دینوکاپ (کاراتان) که مدت‌هاست بر علیه بیماری سفیدک پودری چغندر قند مورد استفاده قرار می‌گیرند. نکته جدید و حایز اهمیت در نتایج به

نتایج کلی این تحقیق نشان دهنده مؤثر بودن قارچ‌کش‌های شیمیایی در کنترل بیماری سفیدک پودری چغندر قند می‌باشد که از رایج‌ترین روش‌های مبارزه با این بیماری در جهان و ایران محسوب می‌شود (بساطی و همکاران ۱۳۷۹ Asher and Wiliams 1992; Asher and Dewar 1995, Smith et al. 1995). در این تحقیق نیز مانند بسیاری از تحقیقات انجام شده در جهان و ایران، استفاده از قارچ‌کش‌های شیمیایی باعث کنترل و کاهش مؤثر و معنی‌دار بیماری گردید. از نظر تأثیر سموم بر عملکرد و درصد قند ریشه گرچه تفاوت معنی‌داری بین تیمارهای مختلف مشاهده نگردید ولی تیمارهای سم‌پاشی شده نسبت به شاهد برتری و ارجحیت داشتند. نتایج به دست آمده در منطقه میان‌دوآب نسبت به منطقه ماهیدشت اندکی تفاوت نشان می‌دهد که این می‌تواند ناشی از عواملی چون متفاوت بودن شرایط محیطی، تفاوت در نوع

شیمیایی در میان آفات و عوامل بیماری‌زای گیاهی بسیار مورد توجه می‌باشد (Cooke 1992; Rossner 1996). با توجه به مسایل فوق و به لحاظ اهمیت بیماری سفیدک پودری چغندر قند، به نظر می‌رسد که آزمایش و استفاده از سموم جدید می‌تواند جایگاه خوبی در برنامه‌های مدیریت تلفیقی آفات چغندر قند در ایران داشته باشد.

دست آمده از این تحقیق تأثیر قارچ‌کش جدید Opus (اپوکسی کونازول) در کاهش بیماری سفیدک پودری چغندر قند می‌باشد. امروزه در برنامه‌های مدیریت تلفیقی آفات (IPM) موضوع حفاظت از محیط زیست و ذخایر بیولوژیکی از اهمیت خاصی برخوردار می‌باشد. هم‌چنین موضوع جایگزینی سموم رایج با سموم جدیدتر و عدم استفاده مکرر از یک یا چند سم جهت مقابله با پدیده ایجاد مقاومت به سموم

جدول ۱ میانگین شاخص آلودگی به بیماری سفیدک پودری چغندر قند در تیمارهای مختلف در سال‌های ۱۳۷۹ و ۱۳۸۰ در مزرعه آزمایشی میان‌دوآب (استان آذربایجان غربی)

Table 1 Mean infection index of powdery mildew disease for different treatments in 2000 and 2001 in Miandoab field experiment

Treatment	۱۳۷۹ (2000)	۱۳۸۰ (2001)
Control	4.50 d	4.90 c
Sulfur	3.10 c	3.02 b
Calixin	2.71 b	2.62 ab
Dinocap	2.62 b	2.60 ab
Opus	2.31 a	2.28 a

در هر ستون اعداد مشخص شده با حروف یکسان براساس آزمون چند دامنه‌ای دانکن از نظر آماری دارای اختلاف معنی‌دار نمی‌باشند.

In each column values marked with the same letters are not statistically different according to Duncan multiple ranges test

جدول ۲ میانگین شاخص آلودگی به بیماری سفیدک پودری چغندر قند در تیمارهای مختلف در سالهای ۱۳۷۹ و ۱۳۸۰ در مزرعه آزمایشی ماهیدشت (استان کرمانشاه)

Table 2 Mean infection index of powdery mildew disease for different treatments in 2000 and 2001 in Mahidasht field experiment

Treatment	۱۳۷۹ (2000)	۱۳۸۰ (2001)
	Control	2.95 a
Sulfur	1.53 a	2.51 a
Calixin	a	2.10 a
Dinocap	3.04 b	2.59 a
Opus	1.37 a	2.39 a

در هر ستون اعداد مشخص شده با حروف یکسان براساس آزمون چند دامنه دانکن از نظر آماری دارای اختلاف معنی دار نمی باشند

In each column values marked with the same letters are not statistically different according to Duncan multiple

range test

جدول ۳ عملکرد چغندر قند (تن در هکتار) در تیمارهای مختلف در سالهای ۱۳۷۹ و ۱۳۸۰ در مزرعه آزمایشی میاندوآب (استان آذربایجان غربی)

Table 3 Sugar beet yield (t/ha) for different treatments in 2000 and 2001 in Miandoab field experiment

Treatment	R.Y (t ha ⁻¹)
	۱۳۸۰ (2001)
	۱۳۷۹ (2000)

Control	
-	84.48 a
Sulfur	
-	84.29 a
Calixin	
-	83.28 a
Dinocap	
-	85.26 a
Opus	
-	85.28 a

به علت وجود برخی اشکالات فنی تعیین میزان عملکرد در سال ۱۳۷۹ میسر نگردید.
Due to some technical problems yield determination in 2000 was not possible

جدول ۴ میانگین عملکرد چغندر قند (تن در هکتار) در تیمارهای مختلف در سالهای ۱۳۷۹ و ۱۳۸۰ در مزرعه آزمایشی ماهیدشت (استان کرمانشاه)

Table 4 Means of sugar beet root yield (t/ha) for different treatments in 2000 and 2001 in Mahidasht field experiment

R.Y	R.Y (t ha ⁻¹)	
	۱۳۷۹(2000)	۱۳۸۰ (2001)
	Treatment	
Control	52.80 a	56.60 a
Sulfur	60.90 a	64.70 a
Calixin	61.60 a	59.20 a
Dinocap	61.00 a	56.10 a
Opus	59.90 a	59.70 a

جدول ۵ میانگین درصد قند قابل استحصال ریشه های چغندر قند در تیمارهای مختلف در سالهای ۱۳۷۹ و ۱۳۸۰ در مزرعه آزمایشی میاندوآب (استان آذربایجان غربی)

Table 5 Means of white sugar content for different treatments in 2000 and 2001 in Miandoab field experiment

Treatment	R.Y (%)	
	۱۳۷۹(2000)	۱۳۸۰ (2001)
Control	-	14.85 a
Sulfur	14.36 a	-

Calixin	14.59 a
-	
Dinocap	15.56 a
-	
Opus	15.37 a
-	

علت وجود برخی اشکالات فنی تعیین درصد قند ریشه در سال ۱۳۷۹ میسر نگردید
Due to some technical problems root sugar content determination in 2000 was not possible

جدول ۶- میانگین درصد قند قابل استحصال ریشه های چغندر قند در تیمارهای مختلف در سال های ۱۳۷۹ و ۱۳۸۰ در مزرعه آزمایشی ماهیدشت (استان کرمانشاه)

Table 6 Means of white sugar content for different treatments in 2000 and 2001 in Mahidasht field experiment

Treatment	۱۳۷۹ (2000)	۱۳۸۰ (2001)
		(%)
Control	14.62 a	11.81 a
Sulfur	15.02 a	12.08 a
Calixin	14.52 a	12.04 a
Dinocap	14.32 a	11.37 a
Opus	14.82 a	13.07 a

منابع مورد استفاده:

References:

آبشاهی، ا. ۱۳۵۶. اهمیت بیماری سفیدک سطحی چغندر قند در زراعت پاییزه و روش های مبارزه با آن. انتشارات مرکز تحقیقات کشاورزی صفی آباد دزفول.
احمدی نژاد، ا. ۱۳۵۳. بررسی بیماری سفیدک سطحی چغندر قند. بیماری های گیاهی ۹ (۲): ۸۳-۶۳.
بساطی، ج. مصباح، م. و شیخ الاسلامی، م. ۱۳۷۹. تاثیر بیماری سفیدک سطحی بر کمیت و کیفیت محصول ژنوتیپ های

مختلف چغندر قند در کرمانشاه. مجله چغندر قند جلد

۱۶ (۲) : ۶۲-۴۴

دستجردی، ر. فلاحتی رستگار، م. و جعفرپور، ب. ۱۳۸۱.

شناسایی گونه های فوزاریوم همراه ریشه چغندر قند در

مزارع استان خراسان و بررسی بیماریزایی گونه *Fusarium*

oxysporum. مجله چغندر قند جلد ۱۸ (۲) : ۱۵۵-۱۴۳.

Asher M (1987) Powdery mildew, a problem of the past. British sugar beet review, Vol. 55

(2): 37-41

Asher M (1990) Forecasting Powdery mildew. British sugar beet review. Vol 58 (2): 35-37

Asher M, Dewar A (1995) Pests and Diseases Review of 1994. British sugar beet review, Vol.

63 (1): 34-38

Asher M, Wiliams G (1992) Controlling leaf diseases powdery mildew, British sugar beet

review Vol. 62 (3): 35-37

Ayala J, Bermoja JL (1996) Chemical control in sugar beet crop infected with powdery mildew and cercospora. 59 th Congress of international research institute of

Betteravresses. Bruxelles. Belgium 105-117

Cooke DA (1992) Pests of sugar beet in the U.K. Agricultural Zoology Reviews 5: 97-137

Dixon GR (1981) Vegetable crop diseases. AVI Publishing Company, Inc. 258-259

Francis S (2002) Sugar beet powdery mildew (*Erysiphe betae*). Molecular Plant Pathol.

3:119-124

Muchembled C (1996) Development of fungicides controlling cercospora, ramularia leaf spot, powdery mildew and rust in sugar beet. 59th congress of international research institute

of Betteravresses. Bruxelles. Belgium 11-18

Mukhapadhyay AN, Russel GE (1989) Development of *Erysiphe betae* on leaves of four sugar beet varieties. Phytopathol. 96: 15-20

Northover y, Schnider KE (1996) Physical modes of action of petroleum and plant oils on powdery mildew of grape vine. Plant Dis. 80(5): 544 – 550

- Rossner H (1996) Risk and evidence of fungicide resistance in sugar beet foliar diseases. 59th congress of international research institute of Betteravresses. Bruxelles. Belgium 71-81
- Sharma IM (1981) Field evaluation of fungicides for post infection control of powdery mildew of sugar beet. *Indian phytopathology*: 44 :133 – 134
- Skoyen IO, Lewellen RT, McFarline JS (1975) Effect of powdery mildew on sugar beet production in the Salinas valley of California. *Plant Dis. Rep.*59: 506-510
- Smith HG, Asher MJC, Wiliams GE, Hallsworth PB (1995) The effect of fungicides on sugar beet infected with beet mild yellowing virus. *Crop Protection* 14 (8): 665-669